Հարցաթերթ
Աշխարհագրություն առարկայի օլիմպիադայի
մարզային փուլի – 2024-2025 ուս. տարի
/տևողությունը – **120** րոպե/
9 – րդ դասարան

1. Պնդումներից յուրաքանչյուրի համար նշել՝ ճիշտ է, թե՝ սխալ 2միավոր

ա. Հետանտառային լանդշաֆտները հիմնականում տարածվում են անտառների տարածման գոտուց վեր:
բ. ՀՀ կենտրոնական գոտում անտառներն ավելի մեծ մակերես են զբաղեցնում, քան ՀՀ հարավում:
գ. ՀՀ տարածքի ամենախոշոր արհեստական անտառը Սևանի ավազանում է:
դ. ՀՀ հյուսիս-արևելքում անտառածածկ մակերեսն ավելի մեծ է, քան ՀՀ հարավում:
ե. Արևելյան սոսու միակ պուրակը ՀՀ հյուսիս-արևելքում է:
զ. ՀՀ անտառներում արգելվում է արդյունագործական հատումը:
է. Անտառները զբաղեցնում են ՀՀ տարածքի մոտ 20%-ը:
ը. Ուրծի և Վայքի լեռների հյուսիսահայաց լանջերին ամենաբնորոշ լանդշաֆտներն անտառներն են:

2. Նշված երևույթներից ո՞րն է ուղեկցվում մառախլապատ եղանակներով 1միավոր

ա. լեռնահովտային քամի բ. կարկուտ
գ. խորշակ դ. ջերմաստիճանային շրջադասություն

3. Նկարագրով որոշել պետությունը 1միավոր

Բնակչությամբ գերխոշոր այդ երկրում էթնիկ կազմը կտրուկ փոխվեց նվաճողների շնորհիվ, իսկ տեղաբնիկները ներկայումս բնակչության փոքր մասն են կազմում: Եկվորները նաև փոխեցին մայրաքաղաքը և նրան տվեցին թարգմանաբար «նվաճող կամ հաղթանակ» անվանումը: Ներկայիս մայրաքաղաքը երկրի բազմաթիվ պատմական մայրաքաղաքներից ամենաերկարն է պահպանում այդ կարգավիճակը: Մինչ այդ ամենաերկարակյաց մայրաքաղաքը ներկայումս էլ շարունակում է մնալ իր մայրցամաքի խոշորագույն նավահանգիստներից մեկը:

4. Ելնելով գետի աջ ափից ձախ ափ յուրաքանչյուր 0.5մ մեկ կատարված հետևյալ չափումներից՝ կառուցեք գետի կենդանի կտրվածքի գծապատկերը (0.5միավոր) և պատասխանեք հարցերին

Ցուցանիշ	Հեռավորությունը աջ ափից (մ)										
	0	0.5	1	1.5	2	2.5	3	3.5	4	4.5	5
Խորություն (սմ)	0	10	20	30	40	52	40	30	20	10	0
Հոսքի միջին արագություն (մ/վրկ)	0.5										

ա. Որքա՞ն է գետի միջին խորությունը (ափերի 0 տվյալները չհաշվել) 0.5միավոր
բ. Որքա՞ն է գետի կենդանի կտրվածքի մակերեսը 0.5միավոր
գ. Որքա՞ն է գետի ծախսը 0.5միավոր
դ. Առավելագույնը քանի՞ հեկտար հողատարածք կարելի է ոռոգել տվյալ հատվածից ջրառ կատարելով, եթե ջրապահանջը 100 օր տևողությամբ ոռոգման սեզոնին 10 մ^3/հա է, իսկ գետի էկոլոգիական թողքը այդ ընթացքում պետք է կազմի գետի հոսքի 10%-ը: 1միավոր

5. Օգտագործելով աղյուսակում բերված տվյալները՝

ա. Որոշեք երկաթուղային ցանցի առավելագույն խտություն ունեցող մարզը՝ հիմնավորելով հաշվարկով (1միավոր)
բ. Նշեք երկաթուղային ցանցի նման անհավասար զարգացվածության երկու հավանական պատճառ՝ համառոտ բացատրությամբ (1միավոր)

Մարզ	Ա	Բ	Գ	Դ	Ե	Զ	Է
Մարզի մակերես (հզ կմ^2)	1.5	3	5	2	4	8	3
Երկաթուղու երկարություն (կմ)	500	150	800	400	200	0	1800

6. Թվարկել միջկղզային չորս ծով 1միավոր

7. Դասավորել.

ա. նշված լեռներն ըստ դրանց տարածքում վերընթաց գոտիների քանակի աճող հաջորդականության. Չիմբորասո, Էլբրուս, Դենալի (Մակ-Քինլի), Էվերեստ 1 միավոր

բ. նշված մարզերն ըստ բնակչության խտության աճող հաջորդականության. Կոտայք, Շիրակ, Վայոց ձոր, Լոռի 1 միավոր

8. Բացատրել՝ հարցադրումներից յուրաքանչյուրի համար ներկայացնելով մեկ հիմնավոր պատճառ

ա. Ինչու՞ է ԽՍՀՄ փլուզումից հետո ՀՀ որոշ բնակավայրերում օդի որակը բարելավվել: 1 միավոր

բ. Ինչու՞ են Հյուսիսային Աֆրիկայում երկրների միջև սահմանների մեծ մասը աշխարհագրական: 1 միավոր

9. Դիտարկեք տեղագրական քարտեզը և պատասխանեք հարցերին

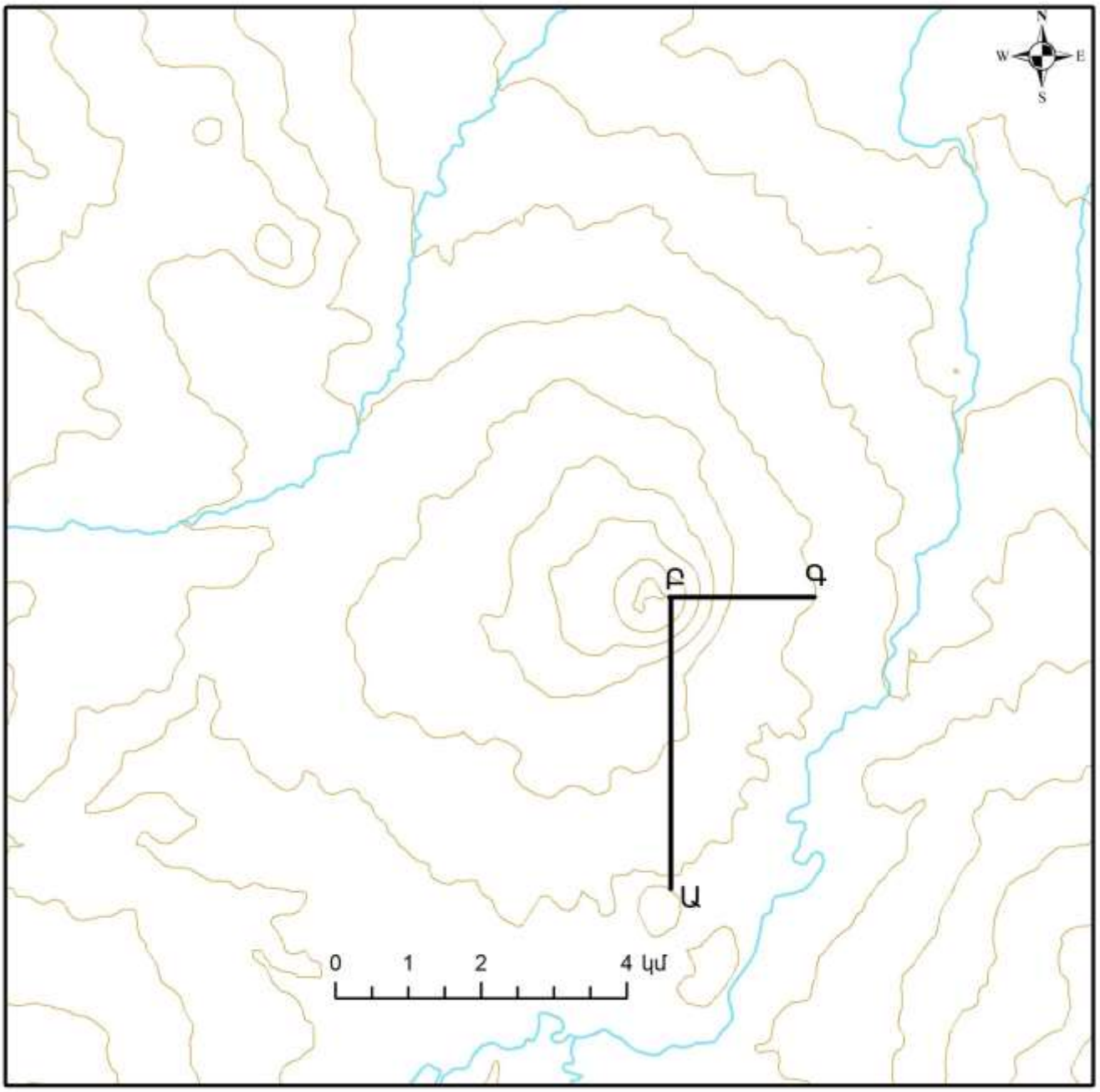

ա. Լեռնագնացները, հետևելով ԱԲ առանցքին, ի՞նչ ազիմուտով և քանի՞ կմ պետք է շարժվեն որպեսզի Ա կետից հասնեն Բ կետ 1 միավոր

բ. Հետևելով ԲԳ առանցքին՝ ի՞նչ ազիմուտով և քանի՞ կմ պետք է շարժվեն որպեսզի Բ կետից հասնեն Գ կետ 1 միավոր

10. Պատասխանեք ստորև բերված հարցադրումներին և հիմնավորեք

ա. Ինչպիսի՞ն է թեթև սննդի արդյունաբերության տեղաբաշխումն աշխարհում և ինչու՞ 1 միավոր

բ. Ո՞ր մայրցամաքում են երկրաշարժերը ամենահաճախը տեղի ունենում և ինչու՞ 1 միավոր

11. Սեռատարիքային բուրգերը համապատասխանեցնել քարտեզում նշված համարներին (օր.՝ Ա-4) 2միավոր

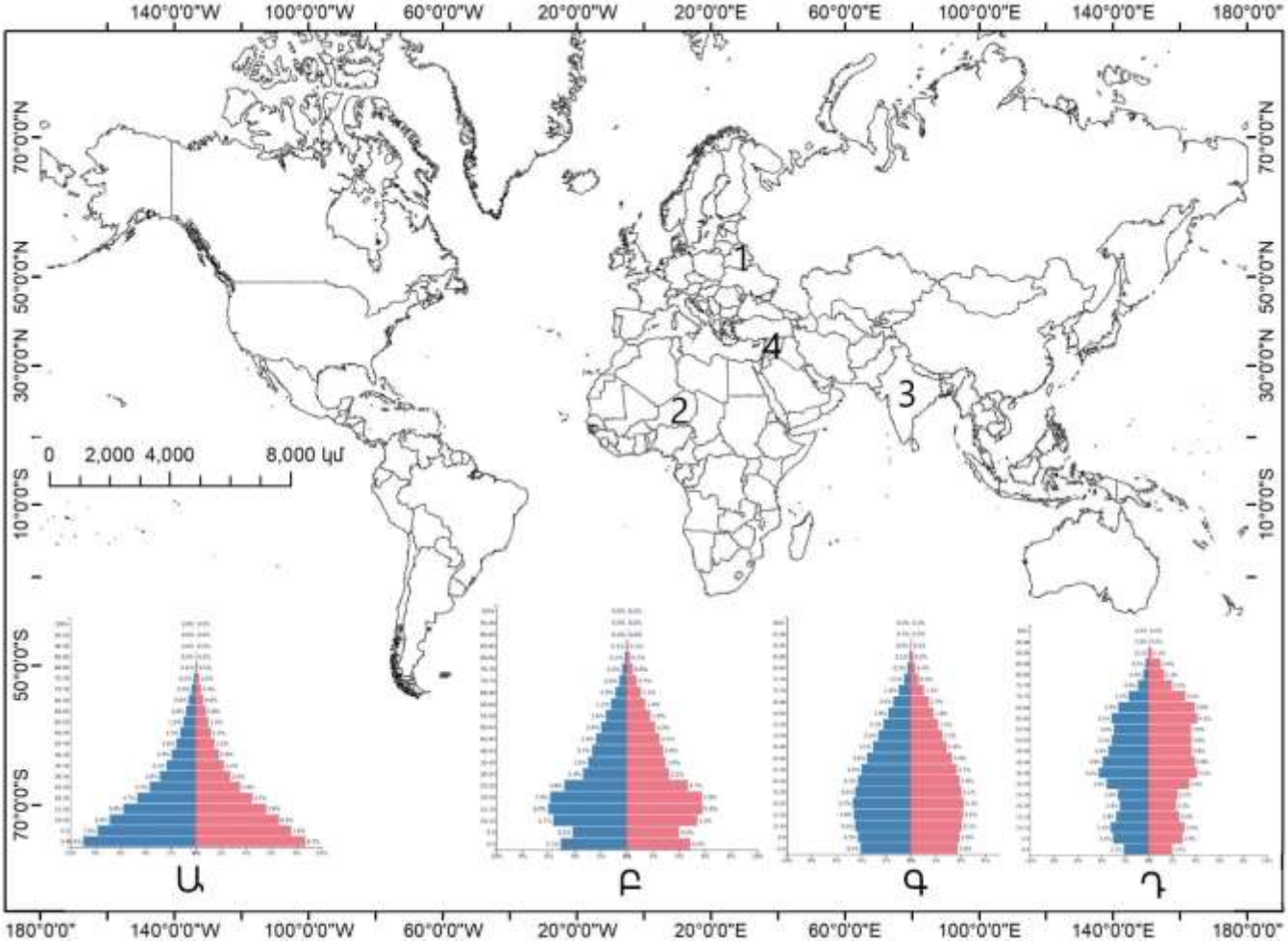

Առարկայական հանձնաժողովի նախագահ՝ Վ. Ասատրյան